

19 Quamobrem ubi ad sensum Partis Commendatarius subrogaretur loco Abbatis Regularis, non posset sanè majorem Jurisdictionem in Gubernio Monastico prætere, quam haberet ipse Abbas regularis, ideòq; sicuti ille non potest in absentia delegare Jurisdictionem, in qua jure suo subintrat Prior, ita nec illam delegare potest Commendatarius in locum Abbatis subrogatus ad regulam, *Text. in leg. si eum §. Qui injuriarum ff. si quis cau. Gratian. discept. 624 num. 10. & seqq. Rota coram Emerix jun. decis. 1088 num. 6. & decis. 1181 num. 30.*

20 Non omittendo etiam humillimè insinuare Eminentissimis PP. quod ubi Celsissimus Commendatarius posset Jurisdictionem hujusmodi delegare alteri Religioso, quam nostro Priori Stabulen. duo sequerentur maxima absurda, alterum nempe quia subverteretur Manastica Hierarchy; Prior enim canonicè electus per scrutinium à Capitulo ad vitam, dicitur persona in dignitate constituta, & dignior super omnes alios Regulares, excepto Abbate, ut docent Ioan. Davus de benef. sect. 1. cap. 3. de divis. benef. litt. D. vers. jam verò, Tholosan. Jntag. jur. part. 2. lib. 15 cap. 18 nu. 3. Lotter. de re benef. lib. 1. qu. 33 num. 65 & seqq. Unde si delegatio Celsissimi Commendatarii caderet in alium Religiosum inferiorem, sequeretur monstruositatis illa, quod membrum esset majus Capite, & major cogeretur obedire inferiori contra *Text. in leg. labeo tertia §. tametsi. & leg. seq. ff. de recept. arbit. & Can. deniq; & distin. 21 Archidiacon. in con. juxta 4 nu. 5. distin. 93 Gonzal. in cap. statumus nu. 1. & 7 de majorit. & obed. Rota coram Emerix jun. dec. 236 nu. 1, etiam si vigore delegationis inferior dicatur repræsentare Abbatem Commendatarium superiorem, quia semper verum est, quod Prior propria fulget dignitate, delegatus verò aliena, nempe Abbatis, & in concursu semper magis honorandus est, qui propria coruscet dignitate, quam ille qui honorem ab alio mutuatur, Ricc. in prax. resol. 137 nu. 1. part. 2. Gonzal. ad regul. 8 gloss. 5. §. nu. 103 Monet. de option. cap. 4 qu. 8. nu. 142 Saraun. de adjunct. qu. 29 num. 43, Rota coram Pens. decis. 314 sub num. 6.*

21 Alterum verò inconueniens, quod resultaret ex tali delegatione extra personam Prioris Stabulen. consistit in eo, quia Monachi Malmundar. facile obtinere possent ab uno, vel altero ex Commendatariis delegationem dictæ Jurisdictionis, quemadmodum jam tentaverant, & extorserant à clar. mem. Commendatario Antecessore, & sic indirectè excuterent nativam illam subjectionem Monasterio & Priori Stabulen. quam tot Imperatorum, Summorum Pontificum, & Episcoporum Decretis, & Diplomatum confirmatam, miraculis etiam sustinuit Divus Remaclus Fundator, ut testimonium continuum perhibet Sacra Romana Ecclesia in officiis propriis Festorum Ecclesiæ, & Diocesis Leodien. in lect. 3. Nocturni festi S. Remacli Episcopi Quod sanè speramus ab hac Sacra Congregatione nunquam permittendum fore.

Quare &c.

ALLEGATIO IN JURE, ET FACTO.

E Min. & Reverendis. Domine. Agnoscens pars adversa, quod regula contra se urget, quodq; tam juris dispositio, quam Sac. Concilium Triden. quam etiam resolutiones hujus Sacre Congregationis disponunt uniformiter, quod Commendatarii Sæculares nullam habent Jurisdictionem in Monachos, quoad disciplinam regularem, & monasticum gubernium, totam spem defensionis reponit in ass. observantia, per quam præterit fuisse præscriptam à Commendatariis Stabulen. talem regulatam Jurisdictionem in nostris Monasteriis, sed debile videtur refugium quia ultra quod talis ass. observantia nullatenus probatur ut infra dicemus, semper remanet inepta & irrelevans ad inducendam præscriptionem contra jus, & multo magis contra dispositionem Sac. Concilii Triden. adversus quam præscribi non valet resistuntibus clausula sublata & decreto irritanti, ut sine contradictione firmant *Card. de Luca de Regular. disc. 3. nu. 3. & 4, Rota coram Ludovis. decis. 162 nu. 9, & 15, cum aliis allegatis in informatione,*

2 Fortius quando ad componendos abusos, qui in subjecta materia irrepserant,

emanavit, ultra alias præcedentes Bulla *san. mem. Innocentii X. de anno 1654* in qua præcisè & litteraliter disponitur, & prohibetur, & quidem generaliter ne Commendatarii talem Jurisdictionem exercent in Monachos, & quoad Disciplinam regularem & in qua Summus Pontifex declarat ad talem sanctionem, & prohibitionem devenire ex dispositione Sac. Concilii Triden. & ex resolutionibus desuper emanatis ab hac Sacra Congregatione, quæq; proinde Bulla Apostolica emanavit per viam legis universalis, ut testatur *Fagnan. lib. 1. cap. edoceri de rescriptis sub nu. 4.* cumque habeat clausulam sublatam, & decretum irritans, etiam ipsa recens Bulla præsentem contrariam observantiam prostermit ex juribus mox allegatis.

3 Quinimò est adeò verum, ut dicta Bulla Innocentiana emanaverit per viam legis universalis, quod resolutio hujus Sac. Congregationis laudata in dicta Bulla loquitur generaliter de omnibus Commendatariis, & nititur dispositioni Concilii universaliter loquentis, ut patet ex dictâ resolutione relatâ per *Nicol. in floscul. verbo Commendatarius nu. 2.* præsertim ex illis verbis *declarat, decernit, & statuit non licere Commendatarius &c.* Unde intrat alia Regula, quod nunquam sit allegabilis consuetudo adversus similes resolutiones, & reformationes in materiâ Regularium, quia actus contrarii tanquam abusivi, & de directo contrarii Declarationibus factis à S. Sede, quoties advertuntur, sunt compescendi & revocandi, ut egregiè ad rem firmat *Card. de Luca de regular. disc. 2. nu. 3. 4. & seqq.* & ita nuper resolvit hæc Sacra Congregatio me scribenta in Sedunen. Observantiæ Constitutionum referente Eminent. D. meo Cardinali Tanara sub die 29. Aprilis, & 1. Julii proximè præteriti.

4 Neq; talem Regulam sic firmiter constabilitam declinare valet Celsissimus nosster Commendatarius, vel ex qualitate Abbatis postulati, vel propter facultates speciales sibi concessas in litteris Apostolicis suæ Commendæ; Demonstravimus enim præventivè in informatione, quod postulatio ad hunc effectum nullum prorsus jura tribuit, & attendi debet sola concessio facta à Summo Pontifice in simplicem Commendam, ut ex §. 24 & seq. in litteris verò Apostolicis expeditis à Celsiss. Adversario nulla prorsus legitur facultas ei concessa, quæ non concedatur omnibus aliis Commendatariis, ut demonstravi in informatione §. 25 cum pluribus sequen. in quibus fuit præventivè responsum & probatum, quod omnes clausulæ & expressiones factæ in litteris Apostolicis Commendæ ex adverso expeditis, non egrediuntur fines illius spiritualis Jurisdictionis spectantis cæteris Commendatariis, quæ nunquam se extendit ad gubernium, & Jurisdictionem regularem, & monasticam juxta declarationes factas ab hac Sac. Congregatione, & Constitutiones Apostolicas superius relatas.

5 Et ulterius in nostro Summ. nu. 29. dedimus plures Bullas pro similibus Commendis, tam in Italiâ, quam extrâ etiam pro S. R. E. Cardinalibus, quæ habent easdem prorsus clausulas ad amissim, prout ac Bulla hujus Commendæ data in eodem Summar. in præcedenti nu. 28 litt. D. Unde si ex eisdem litteris Apostolicis, eodem prorsus modo concessis talem monasticam Jurisdictionem non exercent, neq; prætendunt cæteri omnes Christiani Orbis Commendatarii, quamvis Principes, Episcopi Archiepiscopi, ac ETIAM CARDINALES, quomodo dici poterit quod Litteræ Apostolicæ eam tribuant Celsiss. nostro Commendatario? Quando præsertim illa verba; *Curam gubernium in spiritualibus & temporalibus plenariè committendo*, quod non importent Jurisdictionem circa disciplinam regularem, & in Monachos litteraliter declaratur in dictâ Bullâ Innocentianâ, in qua refertur quod Commendatarii ex illis verbis prætendebant talem exercere Jurisdictionem intrâ claustra, ibi *Nihilominus iisdem Commendatarii passim &c. in vim litterarum Apostolicarum super eorum dem Monasteriorum Commendis expeditarum, in quibus hujusmodi Monasteriorum cura, regimen, & administratio, tam in spiritualibus, quam temporalibus plenariè committitur prætendunt jus instituendi Priores, & Officiales, visitandi, corrigendi, statuendi, ordinandi & exercendi ea, quæ institutum regulare & inferius declaratur & sancitur, quod non obstantibus dd. verbis, Commendatariis non liceat se ingerere in concernentibus Disciplinam Regularem, & Monasticum Gubernium, ut ex dictâ Bullâ relatâ per*
Fagnan

Fagnan. loco superius allegato, sicque hæc sola Apostolica declaratio de se sufficit ad tollendum principale fundamentum partis adversæ innixum in concessione spiritalis Jurisdictionis.

6 Hinc frigescent prorsus auctoritates quæ in contrarium allegantur, quæ nec minùs in eorum sensu loquuntur de Jurisdictione intrâ claustra, sed de illâ spiritali Jurisdictione, quæ competere solet Commendatariis, ut in specie loquitur *decis. in Leodien. Jurisdictionis coram Rondanino* allegata in contraria *facti* §. 1. *in fine*, ubi dicitur quod nostri Monachi sunt exempti ab ordinariâ Jurisdictione Episcopi, quia solius Abbatis Superioritatem recognoscunt, juxtâ verba dictæ Decisionis ibi transcripta quæ solum demonstrant Abbatem Comendatarium subrogatum loco Episcopi qui nullam habet Jurisdictionem circa Monasticum gubernium, ut est *text. in cap. 1. ne Sede vacante, & cap. nullus de elect. in 6. Rota coram Coccin. cum aliis allegat. in inf. nu. 16*

7 Minusq; subsistit pro limitatione dictæ Regulæ, quod nostra Monasteria vivant jure singulari sine Superioribus majoribus, quia probavimus illa esse aggregata Congregationi *Bursfeldensi*, non quidem per nudam communicationem privilegiorum, ut ex adverso non bene supponitur, sed per effectivam incorporationem, etiam emitendo professionem juxtâ Institutum dictæ Congregationis, quam tam Monachi, qui in nostris Monasteriis aderant tempore Aggregationis, quam etiam omnes Novitii abinde citrà emisserant, *promittentes obedientiam Capitulo Annali, Congregationis prædictæ, & se submittentis Statutis, & statuendis ejusdem*, ut ex *Summ. nu. 40, & 41. & de facto illius Superiores Majores semper exercuerunt Jurisdictionem circa disciplinam regularem in nostris Monasteriis deputando Visitatores, ac demandando correctionem ac reformationem circa regularem observantiam, ut in Summ. nu. 42*

8 Quod autem dicta Congregatio vivat per modum Reipublicæ, non potest controverti, nec quidquam dicit in contrarium *Laurent. à Dript in suolib. ex adverso allegat. in §. 34 & relat. in Summ. nu. 30.* nam dictus Auctor in locis ex adverso citatis firmat solum generalem superioritatem non esse penes aliquem particularem, videlicet penes solum Præsidentem, vel Compræsidentem, aut unum ex Visitoribus, ita ut se solo, & sine consensu Definitorum & Compræsidentium, Præsidentis nihil statuere valeat, quod utique nos & fatemur, in casu verò, quo interveniat consensus Definitorii, vel sint congregati in Capitulo annali, quod regulariter servatur, omnem habent, & absolutam facultatem corrigendi, visitandi, statuendi, & tractandi de reformatione Ordinis, & observantiâ regulari, ut probat *dictus auctor in cap. 4. sue cautionis criminalis* cujus particulam damus in *Summar. præsentis nu. 1.* & hoc ipsum firmat *Card. de Luca ex adverso laudatus in disc. 28 de jurisdictione*, ubi testatur quod licet adsint nonnulla Monasteria Ordinis *Bursfeldensis*, qui vivant jure singulari, at tamen pleraque insimul conveniunt & constituunt congregationem & Rempublicam cum Visitoribus & Superioribus Majoribus, adinstar Congregationis *Cassinensis*, cui etiam est unita, ut cum auctoritate & verbis transcriptis *dicti Cardin. de Luca* demonstravi in *mea informatione §. 33.* & huic Congregationi *Bursfeldensi* nostra Monasteria sunt aggregata & incorporata, *Sum. nu. 39 & litt. A.* & omnes Religiosi tam *Stabulenses*, quam *Malmundarien.* Capitulo annali dictæ Congregationis vovent obedientiam *Summ. nu. 40 & 41.* quod etiam admissum fuit in litteris *Commendæ ex adverso expeditis ibi Ordinis Sancti Benedicti CONGREGATIONIS BURSFELENSIS Summario 28 litt. D. in principio.*

9 Cessat igitur in facto objectum contrarium, quod Regula non procedat in Monasteriis, quæ vivunt jure singulari, quia etiam illa resolutio Sac. Concil. de anno 1566, relata per *Gallebart.* & in contrariâ informatione §. 30. allegatâ loquitur conditionaliter - *si Monasteria non existant sub aliquâ Congregatione habente regulares Superiores* - licet in jure talis distinctio non habeatur, & sola auctoritas *Cardin. de Luca* non sufficiat, quando S. Concilium, Declarationes hujus Sac. Congregationis & Bullæ Apostolicæ loquuntur generaliter de quibuscumq; Monasteriis Comendatis, & suprad. resolutio Sacræ Congregat. Concilii de anno 1566, emanavit in casu particulari longè diverso, quæ ideo etiam nostra Monasteria non existerent sub

Congregatione Bursfeldensi, & illius Capitulo annali, & Superioribus subjecta non posset constituere Regulam Generalem, prout successivè statuerunt tam resolutiones hujus sac. Congregationis, quàm Constitutiones Pontificiæ emanatæ per viam legis universalis, ut supra fuit firmatum, & latius probat in Jure D. meus Advocatus Pitonius in sua Juris §. *non obstant modo.*

10 His addimus recentem resolutionem S. Congregationis Concilii in casu valde fortiori respectu Eminentiss. Cardinalis Pœnitentiarum, quâ resolutum fuit non competere Jurisdictionem in Regulares pœnitentiarum minores, licet separatim viventes, & sub ejus omnimodâ jurisdictione, & non obstante longæva consuetudine in contrarium, nec etiam obstantibus amplissimis facultatibus competentibus majori pœnitentiarum, ut ex dubiis cum resolutionibus emanatis in dicta causa de anno 1714. *Summario hujus responsionis num. 2.*

11 Hactenùs demonstravimus quod Celsiss. noster Commendatarius tam de juris dispositione, & sac. Concilii Trident. quàm vigore litterarum suæ commendæ nullatenùs habeat prætentam Jurisdictionem quoad Disciplinam regularem, immò ei sit interdicta, superest modò ostendendum quam insubsistens, & vanum sic eam prætere utpotè acquisita ex observantia & præscriptione, quamvis contrà jus, ex actibus exadverso, cum magno & pomposo apparatu adductis, quique nec legitimè probantur, neque relevant, prout nil prorsus concludit illa adeò magnificata resolutio Sac. Congre. consistorialis, quæ exadverso ad oportunitatem defensionis expenditur pro re judicata, quæque nil prorsus ad rem facit, ut infra ostendemus.

12 Et primo loco adversus actus exadverso adductos, ad probandam talem observantiam repetimus semper protestationem quod non sunt in formâ probanti, & pleraq; sunt sine subscriptione & legalitate, & simplices copix, quæ nullum prorsus gradum probationis constituunt, cum in materia adeò gravi ad effectum probandi consuetudinem contrà Jus, probationes debent esse omni exceptione majores, & concludentissimæ juxtà notorias regulas allegatas in meâ facti, neque ullam robur acquirunt præfata informia Jura ex quo fuerint transmissa ad hanc Sac. Congregationem in relatione Reverendiss. Nuncii Colon. quia jam testatur dictus Dominus Nuncius, quod pro nostra parte fuit summo jure protestatum, quod Tribunal Nunciaturæ erat suspectum propter sententiam contrariam, & immaturè latam favore D. Abbatis Commendatarii, dictaq; jura fuerunt eidem Reverendiss. Nuncio transmissa ab ipsa parte adversa, neque dictus Reverendiss. Nuncius illa recognovit, nec compulsavit, ut patet ex dicta relatione *Summario nostro num. 25.*

13 Et nihilominus ad majorem confutationem dictæ prætentæ observantiæ non omittimus respondere, & ostendere quod nec minùs ex dd. Juribus informibus illa concluditur; quandoquidem pura & simplex judicatio quamplurium actuum quam pars adversa vocat Catalogum datum in suo *Summ. nu. 1.* in nulla prorsus consideratione est habenda, quia non continet tenores actuum judicatorum, à nemine reperitur subscripta, & nescitur prorsus quis dd. actus figuravit, & supposuit adesse; Unde videtur prorsus irregulare, quod tali modo possit probari consuetudo & observantia contrà Jus, quæ debet ostendi per documenta concludentissima, ut monet *Mascar. de prob. tit. 1. concl. 424 nu. 22. Rotæ dec. 28 nu. 271 par. 3 rec. cum aliis sepius.*

14 Sublata dicta indicatione, quæ nil prorsus probat, descendendo ad actus particulares licet legitimè non justificatos, illi nec in minimo relevant; duæ enim commissiones ad recipiendos Novitios, una de anno 1621. altera de anno 1660, exadverso datæ, in contrario *Summ. nu. 18.* non probantur effectuatæ, nullibiq; probantur, aut probari potest earundem commissionum vigore receptos fuisse Novitios, sicq; nihil concludunt ad intentum partis, quia etiam hodiernis temporibus Prior Malmundariensis extorserat similibus delegationem à Commendatario à Lotharingia, & postea ab eodem fuit revocata, ut in nostro *Summ. nu. 17. 18. & 19.*

15 Tres Visitationes, quæ dantur in contrario *Summ. nu. 19.* ultrà quod sonant in simplicem recommendationem, ut observetur regularis disciplina, supplico observare, quod peractæ fuerunt in Monasterio adversario Malmundarien. & sic non sunt

sunt attendendæ in præjudicium superioris Monasterii Stabulen. ex eâ generali ratione adductâ & probata in informatione, quod scilicet Monachi Malmundar. tantumquam subjecti, potius desiderant se submittere Commendatario extero & absenti, quam stare sub Jurisdictione & obedientia regulari Prioris Stabulen. quam impugnant, & ex eadem responsione demonstratur irrelevantia deputationum in Priorum bis solum facta de annis 1587. & 1619. quia sunt de Prioribus Monasterii Malmundariensis, ut supplico recognoscere in contrario *Summ. nu. 20.* & ejusdem naturæ sunt quædam epistolæ scriptæ ad Priores Malmundarienses per Commendatarium, de quibus in contrario *Summario num. 22.*

16 Deputationes verò factæ à Commendatariis in Priores Stabulen. loquuntur de Vicario, & Locumtenente in spiritualibus & temporalibus, ut in dicto contrario *Summ. nu. 21.* & sic non egrediuntur delegationem illius Jurisdictionis spiritualis & temporalis, quæ competit Commendatariis; & in hoc notandum supplicamus, quod antiquitus Commendatarii Stabulen. prætendebant habere territorium separatum, ut videre est in *decisione 395 coram Emerix*, & in aliis coram eodem emanatis in eadem causa, unde ad exercendam Jurisdictionem in temporalibus & spiritualibus in eorum prætenso Territorio, deputare solebant Vicarium Generalem, cum amplis facultatibus, & ad comprobationem incontestabilis hujus veritatis, entæ rogamus observari, quod tales deputationes ex adverso dantur tantum usque ad annum 1684 d. nu. 21 in fine, quia successivè exortâ lite cum Episcopo Leodiensi, cum decisum fuerit, quod Commendatarii non haberent tale territorium separatum, ut ex dictâ *decis. 395 & 478 ac 958. coram dicto Emerix*, tales deputationes in Vicarium Generalem, amplius factæ non fuerunt à Commendatariis; id quod digito demonstrat quod respiciebant Jurisdictionem contentiosam ordinariam in subditos, non autem monasticam & regularem in Monachos, ut de se patet.

17 Ecce igitur ad quæ reducuntur acta, adeò ex adverso magnificata ad inducendam observantiam pro præscribenda Jurisdictione Commendatarii intrâ claustra, & in Monachos, quoad regularem disciplinam vetitam à jure, à Sacro Concilio, & à Constitutionib. Apostolicis; Nonne (sit venia dicto) adaptari oportune posset tanto apparatus desuper facto in contraria informatione illud vulgare adagium - *Parturiunt montes &c.* Ultra quod paucissimi hujusmodi actus, vel æquivoci, vel referibiles ad alium finem, vel procedentes ex facto Monasterii adversarii, vel etiam sequuti ex præpotentiâ Commendatariorum Magnatum, & Cardinalium sunt profus, & undique inepti ad inducendam consuetudinem, observantiam, & præscriptionem contra Jus, & multò magis contra Sac. Concilium, & Constitutiones Apostolicas habentes Decretum irritans, & clausulam sublata, ut per *Garz. de benef. parte 9. cap. 2. num. 345.* cum aliis superiùs allegatis.

18 Maximè quia in actibus seriis, & quando adfuit Contradictor, ipsi Commendatarii contrarium declararunt, ut habetur ex actibus relatis in nostro *Summ. num. 19 num. 39 litt. B. & C. & num. 45 & 46*, & præcipuus est ille revocationis factæ à Commendatario Principe Lotharingiæ immediato Antecessore delegationis ab eo factæ ad suasionem Prioris Malmundariensis in ejus personam pro recipiendis professionibus Novitiorum, declarando ad exonerationem propriæ conscientiæ dictam delegationem fuisse nullam & demandando, ut illi Novitii iterùm emitterent professionem in manibus nostri Prioris Stabulensis, ut ex *Summ. num. 19.*

19 Si enim in materia consuetudinis & observantiæ unicus actus contrarius sufficit ad illam destruendam ex *Theorica Barb. in l. semper in fin. ff. de regul. jur. Rota coram Ludov. decis. 163 nu. 9. ibique adden. num. 15*, quid dicendum in nostro casu, quando plures concurrunt præ se ferentes confessionem ipsorum Commendatariorum in contrarium, ut bene ponderat *Rota coram Bieb. decis. 562 num. 24.*

20 Validius etiam, quia urgenti in contrarium Visitaciones Apostolicæ in quibus ea omnia, quæ respiciunt regularem observantiam, & monasticam gubernium imposita leguntur Priori, tanquam Superiori Regulari, nulla habita ratione Commendatarii, ut in *Summ. nu. 45*; ita ut etiam ista acta judicialia concurrant ad to-

talem destructionem dictæ contrariæ suppositæ observantiæ, ut ad rem bene probat *Rota cor. Ludovis. d. decis. 163 in addit. nu. 15 & 16*, cum aliis mox allegatis.

21 Eiusdem tandem insubstantiæ & irrelevantiæ sunt cæteri actus extrinseci, qui ex adverso cumulantur ad comprobendam talem præsentam observantiam, etenim Decretum Sac. Congregationis Consistorialis ex adverso datum in contrario *Summ. nu. 13* & adeò magnificatum, & expensum pro re iudicata, est prorsus extraneum à præsentis quæstione, dum nullum verbum facit de Jurisdictione, quoad monasticum Gubernium, & loquitur solum de administratione in spiritualibus, quæ expressè damnata fuerat in Bulla Commendæ; Cum enim ob minorilem ætatem dicti Principis à Lotharingia tempore Coadjutoriæ ei concessæ inunctum fuerit in litteris Apostolicis datis in contrario *Summ. nu. 6*, quod eveniente obitu Coadjuti, daretur ei Administrator durante minore ætate, & electus fuerit Religiosus Stabulensis Fr. Jacobus Goding à Summo Pontifice confirmatus, *contrario Summ. num. 11*, successivè pervento eodem Principe, & Commendatario ad ætatem 18. annorum; cupiens habere dictam administrationem, & desuper à Sancta Sede dispensari, emanavit dictum Decretum in Sac. Congregatione Consistoriali, ut posset ei concedi Co-administratio in spiritualibus unà cum Prioribus Monasteriorum, donec ad ætatem legitimam perveniret, *dicto Summario contrario num. 13*.

22 Sed talis administratio seu jurisdictio in spiritualibus alia non erat quàm illa in origine concessa in litteris Commendæ, & quæ conceditur omnibus aliis Commendatariis, ut patet ex litteris coadjutoriæ, *dicto contrario Summ. num. 6*, quæque nunquàm se extendit ad regularem disciplinam, ut jam declaravit hæc sacra Congregatio, & magis apertè Bulla Innocentiana superius relata; in modum ut si concessio originaria hujusmodi Administrationis in spiritualibus, non comprehendebat Monasticum Gubernium, certè quod sola dispensatio ad illam exercendam non obstante minori ætate eam tribuere profectò non poterat, ut de se patet.

23 Nec quidquam prorsus nocent illæ exceptiones datæ tunc sub nomine Priorum, & epistola scripta Eminentiss. Secretario status ex adverso datæ in contrario *Summ. nu. 4*, ultrà quod enim sunt informes & non communicatæ, si bene perpendantur, potiùs retorquentur, quia ibi constanter asseritur, quod Abbates Commendarii nunquàm se immiscuerunt circa disciplinam regularem; cum autem timerent quod illa Administratio in spiritualibus aliquod desuper inferre potuisset præjudicium, ideò reclamarunt ad præservanda Jura pro eorum Monasteriis, sed quia sacra Congregatio consistorialis optimè novit quod illa Jurisdictio seu Administratio in spiritualibus solita competere Commendatariis non respiciebat Monasticum Gubernium, sed solam collationem beneficiorum, & Jurisdictionem in Ecclesiis Abbatia earumq; subditos, ut jam diximus, & plenius resultat ex *dicta decis. 395. nu. 2. & seq. coram Emerix*; ideò confirmavit electionem Administratoris, & deinde dispensavit, quoad ætatem dicti Commendarii, nec quicquam prorsus statuit quoad Jurisdictionem regularem, & Monasticum Gubernium, de quâ tunc non erat quæstio, ut legere supplico in contrario *Summ. num. 10 & 13*, & consequenter ista supposita res iudicata toties in contraria scriptura repetita de se corrui & evanesceat; & de facto in hoc habemus superlativum documentum etiam judiciale, quod tollit quamcumq; difficultatem, quia cum quidam Religiosus Malmundarien. sine licentia Prioris adivisset dictum P. Goding Administratorem Stabulen. loco Commendatarii à Lotharingia, ad reclamationem Prioris, Reverendis Nuntius Coloniensis præcepit dicto Administratori, ut remitteret dictum Religiosum suo Superiori regulari, ad quem declaravit spectare jus corrigendi juxta Regulam absq; ullo recurso ad Administratorem, ut habetur ex *Summario hujus responsionis num. 3*.

24 Procedendo etiam ad demonstrandam insubstantiam aliorum actuum, cavendum venit à Bulla Coadjutoriæ Stabul. pro Christophoro de Manderscheit, de anno 1542. data in contrario *Summ. nu. 2*. dum in ea, nimis succinctè data ponuntur illa verba - *Teque in Abbatem præficimus* - quæ referri debent non ad Commendam, quæ concedebatur in Coadjutoriam, sed ad collationem in titulum, quæ à Pontif.

Pontifice in eadem Bulla concessa fuit dicto Coadjutori qui sponderat habitum regularem suscipere, ut clarius habetur ex eadem Bulla data in nostro *Summ. nu. 36 præsentis sub litt. B.* imò ex diverso modo, quo in dicta Bulla concessa fuit Jurisdictio Commendatario, & Abbati Regulari, clarum redditur quod ea non competit circa Monasticum gubernium ut in specie loquendo de dicta Bulla firmavit in *inform. s. 22.*

25 Litteræ Apostolicæ hujus Comendæ expeditæ à Comendatariis pro tempore datæ in contrario *Summ. à nu. 3 ad 7.* continent solitam formulam cum qua similes litteræ expediuntur pro aliis Comendatariis Sublacen. & similibus, qui etiam Cardinales talem Jurisdictionem intrâ claustra non prætendunt, neque exercent, ut in nostro *Summ. nu. 29.* provisionalis verò administratio concessa Episcopo Leod. postulato à Cardin. Morono Legato de anno 1576. data in contrario *Summ. nu. 8.* cercè quod nullam majorem poterit dare Jurisdictionem quam Summus Pontifex concedere solet omnibus similibus Comendatariis Stabu. in literis Comendæ, ut de se patet

26 Juramentum autem præitari solitum à Comendatariis mutilatè datum in contrario *Summ. nu. 15.* solum dicit: *Religionem & reformationem juxta regulam S. Benedicti conservandum,* non autem dicit: *observandum,* & sic solum jurat conservare & defendere Religionem juxta regulam S. Benedicti, quod nil concludit ad incrementum partis; imò ex dicto juramento per extensum dato in *Summ. hujus responsionis nu. 4.* patet quod juravit esse fidelis PRIORIBUS, & ipsorum Jurisdictiones defendere, & manutenerè, unde recognovit Jurisdictionem Prioris, quæ aita esse non potest quàm in Monachos, & circa Regularem Disciplinam.

27 Nec pariter, obstat epistola nostri Prioris scripta de anno 1693. in ipso initio sui Prioratus, tempore quo nullam adhuc informationem habebat de statu sui Monasterii; illa enim scripta fuit ad alium finem, & recognoscitur erronea, ibiq; loquitur præsuppositivè ad Jurisdictionem quam prætendebat Comendatarius, neq; exinde resultat neq; resultat potest in favorem Comendatarii illa Jurisdictio quæ de jure & non competit, quamq; Sac. Concilium & Apostolicæ constitutiones prohibent; & de facto cum ipse noster Prior statim recognoverit, quod talis Jurisdictio non competeat eam semper abinde citrà per spatium 25. annorum à quibus sustinet munus Prioris Stabulen. eam impugnavit, illamq; jure proprio de se exercuit circa monasticum gubernium, nec ex adverso datur minimus actus jurisdictionalis, quoad regularia exercitus à Comendatariis, tempore sui Prioratus; Quintò cum de anno 1713. successisset illa delegatio in Priorem Malmundarien. pro recipiendis professionibus, statim reclamavit, & nunquam quievit donec ostensis Juribus sui officii, ac propriæ Jurisdictionis circa Instituta regularia, obtinuit ab eodem Comendatario à Lotharingia revocationem dictæ delegationis, & recognitionem & canonizationem propriæ Jurisdictionis, ut in *Summ. nu. 17. 18 & 19;* & consequenter in hac materia Jurisdictionis, quæ concedi solum debet à jure, vel à S. Sede non autem à privato, dicta ultronea & erronea confessio, etiamsi talis dici potest successivè tamen semper impugnata nullum prorsus Jus Celsissimo Adversario tribuere valet ex regulis notoriis.

28 Similiter declarationes factæ à Monachis Malmundar. non officiant, quia illi non possunt dare Præsuli sæculari Jurisdictionem in Regularibus Priori debitam, à Jure, à S. Concilio & à Constitutione Apostolicis; Tum etiam quia jam demonstravimus, quod dicti Malmundar. nati subditi Monasterii Stabulen. ægrè ferentes dictam subiectionem, potiùs optant stare sub jurisdictione Comendatarii semper absentis, quàm sub obedientia Prioris Stabulen. Superioris Regularis, & ex eadem causa non est attendenda similis declaratio facta à sex Monachis Stabulen. quia illi sunt rebelles proprii Monasterii, & cum fuerint à Celsis. Comendatario gratificati & aliqui eorum ad munera sæcularia ab ipso assumpti, adhærent ejus instantiæ, quia si obtinere posset prætentam jurisdictionem, majora sperant in proprium commodum, & in præjudicium proprii Superioris Regularis.

29 Quod autem noster Prior Stabulen. sit amovibilis ad nutum Comendatarii ut dicitur in *contraria facti s. 37.* quam sic insubstans patet ex sententiâ lata ab Eminen-

minentiff. Cardin. Piazza, tunc Nuntio Colon. confirmata ab Eminentiff. Boffo Nuntio successore data in *hujus responsionis Summ. nu. 5.* Cum enim ille Pater Goding Administrator electus tempore minoris ætatis Principis Lotharingiæ statim prætere cœperit amotionem proprii Superioris Regularis, nempe hujus nostri Prioris Stabulen. re deducta coram dicto Emin. Piazza in Visitatione dicti Monasterii, emanavit sententia ei, & adhærentibus contraria, quæ fuit confirmata ab Eminen. Boffo successore, ubi declaratur Priorem Stabulen. tanquam electum ad vitam juxta *Text. in cap. Monaci de stat. Monach.* non posse removeri sine legitima causa, eamq; in dicto nostro Priore non concurrere, ut dicta sententia, *Summ. dicto nu. 4.* Unde videant Eminentiff. PP. quam sint insubsistentia fundamenta contrariæ defensionis & quam sint inepta ad destruendam Regulam nobis assistentem, ut in proposito advertit *Rota decis. 395. num. coram Emerix cum aliis in ea allegatis.*

30 Quo ad tertium dubium nulla occurrit Responsio, quia jam præventivè diximus in informatione, quod etiam si per impossibile dici posset, quod Cómendatarius considerandus foret tanquam Abbas Regularis, nihilominus Jurisdictionem in Monachos quoad regularia Instituta, vel non valet delegare, vel debet delegationem facere in immediatum Superiorem qualis est Prior canonicè electus, qui tanquam Vicarius natus, & vices gerens, habet delegationem à Jure ex sola absentia Abbatis ut in puncto egregiè docet in sua Sede, *Pelizar. manual. regular. tract. 4. cap. 4. tit. de obed. nu. 117.* & latius firmatur in nostris scripturis Juris, ad quæ in reliquis remissivè me habeo.

Quare &c.

REPLICATIO FACTI.

EMin. & Reverendiss. Dnc. Quamvis in contrario restrictu Responsionis dicatur quod plura adsint Monasteria, quæ vivunt jure singulari, præsertim in Germania & in aliis Regionibus, & ista ut plurimum sint Commendata, nihilominus non allegatur ex adverso, & quidem allegari non valet exemplum, quod in toto Orbe Christiano unus Cómendatarius actu exerceat prætersam ex adverso Jurisdictionem in Monachos in iis quæ concernunt regularem disciplinam, præsertim post Declarationes emissas per viam legis ab hac sacra Congregatione, & ab altera S. Concilii Trident. & post emanatas Bullas Apostolicas sc. me. Gregorii XV. Innocentii X. quæ loquuntur indistinctè quoad omnes Regulares, quoties vivunt in observantia, & sub suis Superioribus canonicè electis, sive sint Generalibus, sive Abbatibus, sive Prioribus, & sic distinctio quam facit *Card. de Luca disc. 54 in Miscel. eccl. nu. 28 & 29* non fuit acceptata, neq; usu recepta, neq; unquam attentata à Tribunalibus S. Sedis.

Et hoc est ad eò verum, ut licet R. P. D. Petra ex adverso allegatus in suo tractatu *de sac. Pœnitentiariâ parte 1. cap. 15.* reassumendo dictam distinctionem *Card. de Luca* circà Cómendatarios exinde crediderit fortiori Jure firmare similem Jurisdictionem quoad Emin. Majorem Pœnitentiarium quoad illos Regulares selectos pro servicio Pœnitentiariæ, & in Collegio jure singulari viventes sub obedientiâ, & Jurisdictione Majoris Pœnitentarii, ut refert *dictus R. P. D. Petra in dicto cap. 15.* ex adverso allegato, cujus titulus est, *ibi. Cap. XV. comprobatur in specie Cardin. Majoris Pœnitentiarum Jurisdictio in minores Pœnitentarios. in omnibus etiam spectantibus ad Regularia Instituta, privativè quoad Superiores Regulares.*

Nihilominus, ut præventivè indicavi in mea responsione Facti, hujusmodi controversia delata ad Sac. Congregat. Concilii de anno 1714. in acerrimo contradictorio, & tempore quo *dictus R. P. D. Petra* erat Secretarius dictæ Congregationis ad debium inter cætera propositum, an Cura, Gubernium, Visitatio & correctio ad Regularium, viventium in Collegio Pœnitentiariæ spectaret ad Priorem regularem illius Ordinis, vel ad Emin. Majorem Pœnitentiarium, dicta Sac. Congregatio respondit sub die 15. Decembris 1714. *speclare ad Superiorem regularem in iis, quæ concernunt observantiam regular.* ut probavi in *Summ. additionali d. mee responsion. n. 2*

Et tamen illi pauci Religiosi vocati Pœnitentarii minores, ut notorium est, vivunt singulariter in particulari Collegio Pœnitentiariæ ex proprio assignamento, non autem expensis Religionis, & tanquam assumpti à Summo Pontifice ad dictum par-

particulare munus sub curâ & Jurisdictione Majoris Pœnitentiarii semper ex præstantioribus S. R. E. Cardinalibus sunt segregati à corpore Religionis, & emancipati ab obedientia eorum Superioris regularis ut testatur idem R. P. D. Petra ex adverso laudatus, in *disco. cap. xv. sub nu. 9. ibi n. q. circa minorum Pœnitentiariorum mores, & communem vitæ consuetudinem curam gerere debent, (nempe Superiores) quia penitus segregati dicuntur à corpore Religionis, & à regulari familia. & inferius sub num. 33. ibi vel tandem ad evidentiam hujusmodi objectio in nostris terminis excluditur ex supra notatis quod minores Pœnitentiarii ab ipso Summo Pontifice assumantur per organum Majoris Pœnitentiarii, quapropter omnem pactum sibi vindicant in hujusmodi promotione major illa vis Pontificia, quâ alteratur status obedientiæ & regularis abstruitur, & emancipatur à Sulligionibus Regularibus.*

Unde si pro paucis Regularibus viventibus in separato Collegio & propriis sumptibus, Jure singulari, applicatis ad speciale munus apostolicum, alienis à quocumque officio Religionis, imò segregatis ab illius corpore & emancipatis auctoritate apostolica ab obedientia Superioris, & positis sub obedientiâ & jurisdictione Majoris Pœnitentiarii S. R. E. Cardinalis, sub oculis Papæ, itaut merito dici posset sub immediata obedientia & Jurisdictione ejusdem summi Pontificis per organum dicti Cardin. Pœnitentiarii, ob amplissimas & notorias facultates Emin. Majoris Pœnitentiarii, adhuc decisum fuit re formiter examinata, quod in omnibus subjaceant quidem Majori Pœnitentiario, præter ea quæ concernunt regularem observantiam, ex illa originaria, evangelica, & universali ratione à priori, quod caput non debet esse diversum à membris, ut ex *text. in cap. cum causa de elect. optimè advertit Lexzana allegat. consultat. 57. num. 19.*

Quid dicendum quæso erit de nostris Monasteriis viventibus in omnimodâ regulari disciplinâ sub suis Superioribus regularibus canonicè electis cum numero Religiosorum adeò magno constituentibus de per se sufficientem Rempublicam, & congregationem cum subditis, & mensa separata, & agitur de excludendo à Monastico Gubernio non Cardinali, aut ipso summo Pontifice, sed simplici clerico sæculari, dum quandoq; fuit electus in Cômendatarium nostrorum Monasteriorum simplex clericus primæ tonsuræ in ætate xi. annorum, semperq; Cômendatarii sunt absentes, & disciplinam regularem nesciunt, neq; ei valent incumbere, & remedium ex adverso insinuatam delegandi unum ex Monachis, vel illius operâ utendi, est productivum mille malorum, quia ansam præbet ut Monachi abhorreant obedientiam sui naturalis Superioris sub clypeo recurrenti à Cômendatarium, ut habetur ex *nostro Summ. responsor. nu. 3. & 5. non sinant omnibus mediis juxta oportunitatem temporum tentare de membro & subdito esse Caput, & superior mediante delegatione & per medium ministrorum illius Cômendatarii pro tempore exteri, longinqui, & ad majora sui Principatus intenti, & uno verbo pervertitur & confunditur rectus ordo monasticus, & disciplina regularis collabescit.*

Et ideo Sac. Congregationes tanquàm oracula Sedis Apostolicæ nunquàm permittere voluerunt hanc commixtionem Præsbyteri sæcularis quacumq; dignitate suffulti cum Monachis, & circa regularem observantiam, sed perpetuò voluerunt, & statuerunt, quod Religiosi quoad observantiam & disciplinam regularem subsint eorum Superioribus, juxta legem evangelicam; Unde si omnes Cômendatarii totius orbis licet Principes Episcopi, Archiepiscopi, & Cardinales etiam postulati, non habent neq; prætendunt talem Jurisdictionem monasticam, & si in toto orbe non invenitur exemplum quod exerceatur per aliquem Cômendatarium, licet in parvis Monasteriis quomodocumq; vivant, ut de universali observantia testatur *Lexzana consultat. 57. nu. 20. cuius verba fas sit repetere ibi. Rem totam evincit communis praxis totius Ecclesie per orbem diffusa, quæ est, quod ipsi Cômendatarii non se intromittant in iis quæ concernunt regularem observantiam Monachorum. Certè quod torquet intellectum hæc moderna prætentio quoad nostra Monasteria adeò insignia, commendata à S. Sede cum eadem et prorsus formula Bullæ cum qua concedantur cæteræ omnes Commendæ, quæ ideo tanquàm excitata à contrario Monasterio Malmundariensi*

riensi, venit omninò repellenda longè majori facilitate, qua rejecta fait similis præsentio Majoris Pœnitentiarii, in suprâ relato casu.

Hinc non esset opus replicare contrariæ responsioni circâ aggregationem nostrorum Monasteriorum ad Congregationem Bursfeldens. sed nihilominus constanter repetimus non esse meram communicationem Privilegiorum, sed veram incorporationem cum professione monastica juxtâ illius Instituta, & cum exercitio superioritatis & jurisdictionis, ut habetur ex *Summ. nu. 39. 40. 41. & 42.* in quorum comprobationem damus in calce litteras testimoniales Reverendis. Præsidis Generalis dictæ Congr. in quâ testatur nostra Monasteria connumerari inter primas Abbatis dictæ Congregat. *essetq; illi incorporata & perpetuò unita ut in dicto Summ. n. unico in calce*

Quod autem Congregatio Bursfeldensis vivat more Republicæ non potest, nec debet controversi, quia in hoc testatur idem *Card. de Luca ex adverso laudatus in disc. 18. de jurisd. sub nu. 7. ubi illam assimilat Congregationi Casinensi, & quod nostra Congregatio sic incorporata corpori dictæ Congreg. ultra probata in Summ. in num. supra dictis, fatetur etiam ipse Celsissim. noster Commendatarius in principio suæ Bullæ ubi vocat nostra Monasteria Ordinis S. Benedicti Congr. Bursfelden, Sum. n. 28 lit. D.*

Recurrere autem ad observantiam, est vanitas positiva quando resistit sac. Concilium, & Constitutiones apostolicæ, dum adversus in illis sancita non valet induci consuetudo, neq; præscribi, ut latè probavimus in nostris informationibus, & est materia plana quæ non habet contradictorem; Ultra quod nos habemus specialem declarationem, seu reformationem hujus sacre Congregationis relatæ per *Nicol. in floscul. & per Fagna. cumq; per actus qui adducuntur licet pauci leves, inepti, & legitime non probati sint antiqui, & longè ante dictam declarationem sine ullo dubio remanserunt per illam abrogati, ut bene ponderat in subjecta materia Cardinalis de Luca de Regular. discurs. 2. num. 2. 3. & sequent.*

Quoties verò post dictam generalem reformationem, aliqui actus adessent licet non concurrant circâ substantiam monastici gubernii, nec minus essent allegabiles, tanquàm ab illa prohibiti; præcipuè quando modernus status urget in contrarium, dum à 30. annis citrà supplico ponderare quod non datur minimus actus hujus præsentæ exercitiæ jurisdictionis quoad regularia Instituta, quinimò concurrunt actus contrarii, ac judiciales revocationes eorum quæ circâ monasticum gubernium facere tentarunt Cómendatarii, ut demonstravimus in *Summ. addit. respons. nu. 3. & 5.*

Quibus additur factum ipsum Cómendatari immediati Antecessoris, qui revocando illam delegationem ab eo erroneè factam in personam Prioris Malmundar. canonizavit Jurisdictionem absolptam nostri Prioris Stabulen, ut in *Summ. nu. 19. & in hoc vere ingeniosa, & subtilis, sed prorsus irrelevantis est responsio quæ ex adverso datur in contrario restrictu responsionis § 31. quod scilicet, cum in dicta revocatione dict. Cómendatarius mandaverit fieri novas professiones in manibus Prioris Stabulen. exercuerit in eodem actu Jurisdictionem regularem, variando solum personam à Priore Malmundar. in Priorem Stabulen. quia objectum procederet, si d. Cómendatarius solum immutasset delegationem unius personæ ad aliam, sed ipsam declaravit irregularem, & nullam delegationem à se factam, & consequenter nullas professiones vigore illius emissas, tollendo de medio dictum actum præjudiciali Jurisdictioni Monasticæ Superioris regularis, declaravitq; in exoneratione suæ conscientiæ, post recognitam veritatem, & incompetentiam suæ Jurisdictionis quod professiones emittendæ erant in manibus Prioris Stabulen. quem ad talem effectum non delegavit, agnoscendo & canonizando illius Jus proprium & nativum tanquàm legitimi Superioris regularis, quem uti talem certe canonizavit, quoribus credidit eum capacem admittendi professiones, & stipulandi incorporationem Novitii, nomine totius Ordinis, ut bene ad propositum ponderant *Donat. in prax qu. Regul. nu. 4. tract. 5. de Regul. nu. 95. Barbosa. ad Concil. Trident. sess. 25. cap. 5. de Regul. Pellizari. Manual. Regular. tit. de profess. Relig. tract. 3. cap. 3. nu. 9. & 10.**

Quidquid dicitur de sententia Reverendiss. Nuncii Colonien. seu potius illius D. Auditoris, in nulla est habenda consideratione, quia à dicta sententia pender appellatio

latio in sacra Rotâ, unde ex dicta appellatione sententia præfata habenda est, ac si non emanasset, & consequentivè etiam nulla est habenda ratio de his omnibus quæ ad defensionem dictæ propriæ sententiæ scripsit dictus Reveren. Nuntius, ut appositè monet *Rot. in dec. 356 nu. 8. cor. Merlin. & dec. 46 nu. 30 cor. Priolo cum alijs notorius.*

Cæterùm cavendum præcisè est à supposito dicti contrarii restrictus responsionis §. 16. ubi supponitur quod in Bulla Commendæ Celsiss. Cômendatarii detur facultas admittendi Novitios ad professionem, quia hoc nunquàm legitur in dicta Bulla data in nostro *Summ. nu. 28 litt. D.* sicut cavendam venit à *Summ. d. restrictus responsionis nu. 2.* quia inibi posita exadverso fuit particula informationis contrariæ data in partibus, & registratæ in processu; Cum de cætero actus datus in dicto *Summario responsionis num. primo*, nil concludat, neque indigeat particulari requisitione.

Et consequenter in re tam clarâ toties declaratâ à Tribunalibus S. Sedis, pro certo speramus quod Celsiss. noster Cômendatarius, qui juravit in susceptione Commendæ, esse fidelis Prioribus, & eorum jurisdictiones manus tenere *Summ. nostræ responsionis nu. 4.* recognitâ veritate quam ei exponere huc usque datum non fuerat nostro Priori, & è converso per Monachos Malmundarien. palliata fuit, & in contrarium figurata, suo summo zelo, & non satis laudatâ ingenuitate, & justitiâ imposterùm potius erit Defensor Monasticæ Jurisdictionis in nostro Priori, sicuti est quoad bona temporalia eorundem Monasteriorum, ad quem solum effectum fuit in

IN COMMENDATARIUM postulatus. Quare &c.
SUMMARIUM ADDITIONALE REPLICATIONIS.

Agidius &c. Abbas Monasterii S. Pantaleonis Ordinis Sancti Benedicti, S. Unionis Bursfeldensis per Germaniam Præsident &c.

Cum nostræ sollicitudini quam gravissimè incumbat iis nostræ Congregat. Bursfeldensis Abbatis testimonium perhibere &c. eorum quæ prædictæ Congregationis & Ordinis ornamento esse dignoscantur &c. Proinde sicut *Principalis, libera, & exempta S. R. I. Abbatia Stabulans*, à primæva sua fundatione fuit nobilissima in Germania, Abbatia &c. Vigore præsentium attestatur, & certificamus *antefatam Abbatiam Stabulans &c. esse inter primarias nostræ Congreg. sive Unionis, seu Reformationis Bursfeldensis inferioris Germaniæ Abbatias*, necnon scientiarum &c. exactissimæq; *Observantiæ regularis palæstram &c. cum Sac. Congregat. nostræ omnimodâ satisfactione.* Unde nos ex parte, & nomine totius Congregationis, protestamur de quibuscumque attentatis, & attentandis contra dictæ Abbatie, *uti d. Congr. incorporate, & in perpetuum unite*, Jura & Prærogativas &c. in fidem &c. Colonia 17. Junii 1674.

Num. un
Attestatio
Præsidi C
gregationis
Bursfelden
nostram
unum ex p
cipalibus
batia Cong
gationu.

Agidius Abbas S. Pantaleonis Congregationis &c. Præsident.

RESTRICUS RESPONSIONIS JURIS.

E Min. & Reverendis. Dne. Irrito conatu prætendunt DD. exadverso scribentes sustinere Cômendatarium habere Jurisdictionem etiam in concernentibus disciplinam regularem in Monasteriis sibi commendatis, quando probavimus, quod tam ex censura Sac. Canonum, quàm ex dispositione Sac. Concilii Trident. quàm ex resolutionibus Sac. Congregationis & Constitut. Apostolicis signanter sa. mem. Innocetii X. eisdem Cômendatarios fuisse constanter exclusos, ac declaratos profus extraneos ab his, quæ concernunt Regulas Monasticas, ipsosq; in hac parte ponere non posse falcem in messem alienam, ut ostendimus in utraq; ex nostris informationibus Juris, & liquet ex dicta Constitutione Innocentiana impressa apud *Fagnan. in cap. edoceri sub num. 4. de rescriptis.*

Nec obstat conclusio generalis firmata in contrario restrictu, quod Cômendatarii æquiparentur veris Prælatibus, ac Titularibus Ecclesiæ, & Monasterii. Siquidem aliud est, quod Cômendatarii æquiparentur, Prælatibus & Titularibus, aliud verò, quod sint veri Prælati & Titulares Monasterii, ut inquit *Fagna. in cap. in Ecclesiis n. 20 & 21. de Capell. Monachor. Rota coram Cassad. decis. 32. à nu. 6. & seq. æquiparantur enim Prælatibus, quoad omnia jurisdictionalia, non tamen quoad ea, quæ non conveniunt Prælato sæculari seu Cômendatario, qualia sunt omnia ea quæ concernunt Instituta Regularia, ut in specie *Lexan. consult. 57 nu. 23 tom. 4. cum alijs in**

mea informatione §. 3. & 4. Minusq; attendi merentur Doctores in contrarium allegati, alii enim generaliter tantum firmiter Commendatarios habere Jurisdictionem in Monachos, sed non descendunt, nec dicunt, quod hujusmodi Jurisdictionem exercere possint circa Instituta Regularia, quæ non est proprie Jurisdictio, sed correctio domestica, & extrajudicialis, quæ nunquam transit in Prælatum sæcularem, sed semper censetur excepta juxta gloss. final. in cap. nullus vers. ut Episcopus etiam sæcul. de elect. in 6. ibiq; Ancar. & Franc. n. 3 Rot. cor. Coccin. dec. 157 n. 1 & 2 & dec. 316 n. 1.

Alii verò Doctores nempe Boer. Faber. & similes, si qui sunt alii, communiter reprobantur, veluti loquentes contra dispositionem Canonum, Concilii Trid. & Constitutionis Innocentianæ. Neq; idcirco judicandum est cum hisce Auctoribus Gallicis, qui scripserunt considerata tantum amplitudine Bullarum, quæ concedi solent hujusmodi Commendatariis, nulla habita consideratione ad declarationes S. Congregationis Concilii, & Constit. Apostolicas, limitantes hujusmodi facultates, quoad ea, quæ respiciunt Instituta regularia, adeo ut post superventam dictæ declarationis apostolicas post habendi prorsus sint pauci Auctores contrarii. Maxime quia ultra auctoritatem S. Concilii & S. Sedis Apostolicæ communior etiam opinio Doctorum, quos allegavimus in nostris informationibus Juris, stat pro exclusione dictæ Jurisdictionis Commendatariorum in concernentibus observantiam regularem, & signanter eidem opinioni inhæret Sac. Rota in Nullius, seu Clarevall. Visitationis 25 Junii 1706. & 27. Martii 1707. cor am bon mem. Kaunitz.

Et concurrunt etiam inconcussa praxis, & universalis observantia totius Ecclesiæ, quod Commendatarii tamen si S. R. E. Cardinales nullatenus se immisceant in regimine Monachorum quoad observantiam regularem, sed totum relinquunt judicio & prudentiæ Superiorum Regularium, ut de hujusmodi observantia late Lexan. dist. consult. 57 n. 20 & per tot. 4. cujus sola lectura filere facit omnes auctorit. contrarias

Hinc frustra insistitur in generalitate verborum, cum quibus concipi solent litterarum commendæ, super dispositione fructuum, commissione gubernii in spiritualibus & temporalibus, & reverentia, ac obedientia integrè præstanda Commendatariis super quibus se fundavit Barbat. conf. 2. & nonnulli alii Doctores allegati in contrario restrictu §. 6. & seq. Quoniam formula ista, quæ est communis omnibus litteris Commendatariorum, suam congruam à Jure recipit intelligentiam, quod scilicet dispositio fructuum respiciat illos destinatos pro Mensa Abbatiali, commissio verò gubernii in spiritualibus & temporalibus, necnon reverentia & obedientia erga Commendatarium procedat in omnibus aliis, præterquam in respicientibus observantiam regularem, ut præcisè respondendo ad hæc verba Commendarum advertit Lexan. dicta consult. 57 n. 23 & 34. Rot. in dist. Nullius, seu Clarevall. Visitat. 21 Martii 1707 §. major autem cor. bo. me. Kaun. & consonat Tambu. de jur. Abb. disp. 15. qu. 7. n. 45 tom. 1.

Nec quidquam ad rem nostram conferunt verba contraria in litteris Gregorii XIII Summ. partis nu. 3. quia continent simplicem narrativam Monachorum supplicantium ut Monasterium calamitosi illis temporibus commendaretur protectioni Episcopi Leodien. cujus præsidio inani possent Monachi observantiam regularem conservare. Hoc tamen non probat Summum Pontificem concessisse Commendatario Jurisdictionem in concernentibus disciplinam regularem, quia in parte dispositiva ejusdem Bullæ, unice attendenda, non aliud apparet concessum, nisi quod Abbatia teneretur, ac gubernaretur à dicto Episcopo in administratione juxta solitam formulam aliarum Commendarum, committendo scilicet regimen & administrationem Monasteriorum in spiritualibus & temporalibus. Quinimmo ex d. Bulla Gregorii XIII. potius colligitur totum oppositum, quod nempe Papa noluerit Commendatarium ultra tenens se immiscere in regimine Monachorum, ut non obscure ostendunt verba illa Bullæ dicto contrario Summ. num. 3. in fine, ibi - volumus autem, quod propter nostram Commendam hujusmodi in Monasteriis præfatis divinus Cultus, ac solitus Monachorum, & Ministrorum numerus nullatenus minuatur, quodque Regimini & Administrationi prædictus te in aliquo immisceas.

Per hoc ergo quod Papa ad conservandam regularem observantiam, quæ calamitosi

mitosis illis temporibus periclitabatur, Monasterium cōmendaverit Episcopo Leod. committendo illi sub solita phrasi regimen & gubernium in temporalibus & spiritualibus, non bene infertur, quod Commendatario tribuerit potestatem in concertantibus regularem observantiam, ut præcisè argumentum hujusmodi reprobavit Constitutio Innocentiana, apud Fagnan. in cap. edoceri sub nu. 4. de rescript. ubi narrat quod Commendatarii in vim Litterarum Apostolicarum super eorundem Monasteriorum Commendis expeditarum, in quibus hujusmodi Monasteriorum cura, regimen, & administratio, tam in temporalibus, quam in spiritualibus plenariè committitur prætendunt jus instituendi, ac destituendi Priores &c. visitandi, corrigendi &c. & exercendi ea, qua Institutum regulare concernunt &c. in alienam insuper missam veluti electiones &c. ac etiam visitationis, & Monachorum correctiones faciem mittere præsumentes.

Hæc igitur erant fundamenta, cui nitebantur Commendatarii, & quæ sunt illa eadem relata à Doctoribus allegatis in contrario restrictu. Quæ porro Pontifex reprobavit inhærendo resolutionibus Sac. Congregationis Concilii ibi. *Inherentes &c. decreto ejusdem Sac. Collegii Concilii Trident. ac resolutionibus aliis desuper factis, Apostolicâ auctoritate declaramus &c. non licere Commendatariis, Prioribus &c. visitare Monachos, eosdemq; corrigere, nec facultates ejusdem in litteris Apostolicis concessas & expressas, prout supra ad ea, quæ Institutum regulare concernunt, ac tenore &c. & Sac. Concilii dispositione Monastico Regimini relinquuntur; trahi posse, ac debere.*

En igitur clarissimam legem Papalem, quæ non quidem in casu particulari, sed per viam declarationis generalis ad explicationem Concilii statuit, ac decrevit, quod facultates expressæ in litteris Commendarum non extendantur ad ea, quæ concernunt Institutum regulare. Prout ita pariter antea declaraverat Sac. Congregatio Concilii ad explicationem *sess. 25. cap. 20.* ut in decreto registrato apud Nicol. *fiscul. verb. Commendatarius nu. 2.* Quapropter irritus labor est cumulare Doctores, & retexere ratiocinia super hoc puncto prætensæ Jurisdictionis Cōmendatarii in concertantibus Institutum regulare, quia supponi debet pro principio absoluto, & indubitato, quod talis potestas illis non competat, declaratio enim apostolica facit legem universalem, & prohibet ulteriorem discursum juxta *Text. in cap. in causis de sent. & re judic. & in ca. ex multa de vot. & vot. redempt. Fagn. in cap. quoniam sub n. 67 de const. &c.*

Firmâ itaq; stante hæc regulâ, in vanum prætenditur illam limitari, sive quia agatur de Commenda ad postulationem Conventus, sive quia versetur in Monasterio singulariter de per se vivente. Siquidem in ordine ad postulationem jam præventivè dicitur in nostris informationibus, quod postulatio fuit in Commendat. non in Abbatem, quodq; Bulla Apostol. Cōmendæ in hæc parte est clarissima dum non præficiat Celsiss. Adversarium in Abbatem, nec illi dat Abbatiâ in titulum sed in Commendam, neq; alias illi tribuit facultates, quam illas concedi solitas aliis Commendatariis secularibus, quæ nunquam extenduntur ad potestatem manus apponendi in concertantibus Disciplinam Regularem.

Quo verò ad alteram distinctionem inter Monasteria vivencia jure singulari, & ea quæ redacta sunt in Congregat. de quâ *Card. de Luca de regul. disc. 74 nu. 4 & seq.* diximus, distinctionem non probari nisi cum auctoritate *Card. de Luca*, quæ non meretur attendi, cum non habeat pro se neque Canonem, neq; Doctorem, & tam resolutiones Sac. Congregat. quàm Constitutio Innocentii X indistinctè loquantur, & ratio sit eadem tam si agatur de Monasterio singulari, quàm vivente in Congregat. nam semper verum est, quod homines professione dispares in unum sociari non debent, nec Caput esse diversum à membris, nec aliis præfici, qui subesse non novit, ut considerant Sac. Canones. Et sicuti antea Commendam Abbas regularis exercebat potestatem in respicientibus observantiam regularem, sive ageretur de Monasterio singulari, sive de vivente in Congregatione, ita post Commendam deficiente abbatem regulari devolvitur potestas ad alium Superiorem regularem, qualis est Prior, juxta firmata in *dicta Nullius, seu Clavevall. Visitationis 25 Junii 1706. §. Neq; & §. Item 7. coram bon. meo Kaunitz.*

Resolutio verò Sac. Congregationis apud Galemart. non meretur fidem, nisi exhibeatur in formâ authenticâ, ut decrevit san. mem. Urbanus VIII. 11. Augusti 1632. ibi. *Hujusmodi declarationibus decretis, seu decisionibus, tam inpressis, quàm imprimendis, ac etiam manuscriptis, nullam fidem in iudicio, vel ex ea esse adhibendum, sed tantum illis, quæ in authentica forma solito sigillo, & subscriptione Cardinalis Præsëti, ac Secretarii ejusdem Congreg. pro tempore existentium munite fuerint, ut referuntur in qu. regul. to. 2. verb. Sac. Congregatio nu. 5. Barbof. summ. Apostol. decis. collect. 211. num. 8.* Maxime dum Galemart est Author prohibitus, ex cuius fonte multo minus desumi possunt resolutiones Sac. Congreg. Et inverisimilitudo hujus resolutionis nascitur ex aliis resolutionibus, apud Nicol. in *fiscul. verbo Commendatar. nu. 2.* & in lucubrationibus canonicis lib. 3. tit. 39. sub num. 8. necnon ex Constit. Innocentiana, in quibus generaliter & absq; ullâ distinctione omnia Monasteria declarantur exempta à jurisdictione Commendatarii in concertantibus regularem disciplinam, & ratio semper est eadem in utraq; specie Monasteriorum, dum etiam in Monasteriis non redactis in Congregationem ad-

sunt Superiores regulares, prout verificatur in casu nostro, ubi Monasterium Stabulense habet suam mensam separatam, & regitur a suo Priore, in quibus terminis etiam *Cardin. de Luca in miscell. Eccles. disc. 54. n. 28.* admittit Commendatarium nullam habere jurisdictionem aut autoritatem cum Religiosis

Superflua tamen redditur hujusmodi quaestio, quia nostra Monasteria non vivunt singulariter, quia sunt unita & aggregata Congreg. Bursfeldensi, non quidem per nudam communicationem Privilegorum ut malè ex adverso supponitur, sed per effectivam incorporationem, dum virtute ejusdem Aggregationis Monachi renovant professionem juxta Institutum d. Congregationis, & omnes Novitii ab indè citrà professionem emiserunt juxta d. Institutum, promittendo obedientiam Capitulo Annali d. Congregationis, & se submittendo Statutis ejusdem, ut in nostro *Summ. num. 40 & 41.* pro ut de facto in sequelam ejusdem Aggregationis Superiores majores d. Congrega. semper exercuerunt jurisdictionem in nostra Monasteria, illa visitando & corrigendo circa regularem observantiam, ut in d. nostro *Sum. n. 42.*

Inane pariter diffugium est asserta observantia, quia ista late sublata remanet per D. causæ Patrum in ejus responsione à §. 12 usque ad 18. & pro omnimoda ejus irrelevantia sufficit animadvertere, quod ubi res fuit in contradictione deducta, vel ipsi Commendatarii judicaverunt contra seipso declarando nullum jus habere in concernentibus regularem disciplinam, vel succubuerunt in iudicio. Cum enim immediatus Antecessor Commendatarius ad importunitatem Prioris Malmundar. conantis excutere jugum subjectionis Priori Stabulensi, delegasset eidem Priori Malmundar. facultatem recipiendi professiones Novitiorum, reclamante Priori Stabulensi, idem Commendatarius delegationem revocavit, ordinando, quod Novitii iterum professionem emitterent in manibus Prioris Stabulensis, ut in nostro *Summ. nu. 19.* similiter cum alter Commendatarius manus posuisset in correctione Monachorum judicialiter re delata ad Nuntium Colonien. emanavit sententia, in qua declaratum extitit, talem jurisdictionem privatim competere solum Priori Stabulensi, ut in *Summar. addit. responsionis num. 3.*

In materia autem observantiae receptum est principium, quod illa penitus destruitur, quando non est uniformis, & unicus actus contrarius sufficit ad illam destruendam. *Adden. ad Gregor. dec. 162. nu. 15. Rota coram Carill. dec. 114. nu. 11. & cor. Bich. dec. 48. nu. 15. cor. Cel. dec. 232 nu. 3. in recent. dec. 742. num. 7, part. 18. & in Gerunden. Capitali 9. Martii 1703. §. fin. coram bo. me. O manna.* Praecipue quando actus favore Prioris habent assistentiam juris, & emanant in contradictorio iudicio, quo casu destruant, ac praevalent omnibus contrariis emanatis per meram conniventiam Superiorum Regularium, *Rota in Eyrigen. juru visitanda de Bribesca 12 Januarii 1714. §. atque hinc, coram Eminen. Scotto.*

Eoq; minus ulla ratio haberi potest de asserta observantia, dum quilibet ex Commendatariis in ipso ingressu jurat servare, & manutenere utriusq; Monasterii Prioribus sua jura, & jurisdictiones ibi - *Juro &c. utriusq; Ecclesiae Prioribus jura & jurisdictiones servaturum, & mansurum.* & infra ibi - *unumquemq; in suo jure conservaturum.* Cumq; jura, & jurisdictiones Prioris in nullo alio consistant, quam in jure correctionis Monasticae, & observantiae regularis, utique praesens jurisdictio Commendatarii exclusa remanet in hac parte ex propria ipsius promissione jurata, quae semper obstat introductioni contrariae observantiae. *Coecoper. lucubr. canonic. lib. 4. nu. 127. & seqq. Rota coram Benicaf. decis. 373. nu. 29. & 30. & in Bononien. Parochialis 10. Februarii 1716. §. Atque ex his coram R. P. D. Cervo.*

Addito demum, quod in hac materia observantia attendi non potest, tanquam abusiva contra Decreta Concilii, & Constitut. Innocentianam, quae hanc jurisdictionem illicitam declaravit, & tanquam munta clausula sublata, & decreto irritanti inficit quaecumq; contrariam observantiam, ut in specie respondit *Rota in d. Nullius, seu Clar. Visitat. super manut. 12 Martii 1707. §. quia in ordin. cor. bo. me. Kaunit.*

Ad rem pariter non facit Decretum Sac. Congregationis consistorialis, quia in dicto casu Capitulum praetendebat, quod propter incapacitatem Commendatarii in minori aetate existentis tota ejus jurisdictione devoluta esset ad ipsum Capitulum juxta *Text. in cap. 1. ne sed. vacan. Sac.* autem Congregatio censuit esse locum Administratori provisionali in spiritualibus, quae tamen Administrationi intelligitur de illa contracta in literis Comendae, & quae conceditur omnibus aliis Comendatariis, nullatenus vero de jurisdictione in respicientibus disciplinam regularem, de qua dict. decretum nullatenus loquitur, & ante nunquam transit in Comendatarium saeculare; unde non potest dict. decretum per discursus & illusiones extendi ad talem potestatem in Monachos, sed strictè accipi, prout sonat *Rota cor. Rur. dec. 5. 8. nu. 4. in rec. decis. 391. nu. 9. part. 18. & dec. 622. nu. 9. part. 19.* & potius ita intelligi & interpretari, ut concordet cum dispositione S. Canonum, Concilii Trid. resolutionibus S. Congregationis, & Constitutionibus Apostol. etiam si opus esset inpropriare verba ad *Text. in cap. Causam, quae ibique gloss. de refer. & in cap. Dilectus de offic. ordin. Rota dec. 66. sub n. 3. part. 2. & dec. 212. n. 12. part. 18. rec.*

Ex his descendit resolutio tertii dubii, quia non potest delegari quod non habetur, sed praeterea etiam supposito erroneo assumpto, quod Comendatarius posset delegare, adhuc praeterea non posset Priorem, quia de iure ipse Prior est illi, ad quem devolvitur jurisdictio in defectum Abbatis regularis per *Text. apertum in cap. 1. in fin. ne sede vacan. & in Clement. prima §. si qui verò de statu Monach. ibique Lab. Abb. lib. 3. tit. 30. cap. 1. nu. 9. in fine. Zabarel. ibid. verb. Abbate nu. 1. & seq. Tambur. de jure abb. tom. 2. disp. 1. qu. 4. nu. 5.* Ergo non potest Anterior delegatus, onia Prior tanquam Vicarius juris, seu Vicar. natus iure suo subintrat in locum, & jurisdictionem Abbatis.

Non subsistente unico objecto contrario fundato in qua ita e Prioris amovibilis ad notum Abbatis Comendatarii, quia licet amovibilitas nihil pertineat ad rem, cum non tollat illi potestatem, quam habet in Monachos in defectum primi Superioris regularis, adhuc in facto habemus, quod iste Prior non est amovibilis, sed perpetuus, cum eligatur conventualiter, & ad vitam, nec removeri possit sine causa legitima apta ad privandum iure ordine servato, juxta sententiam Rever. Nuntii Coloniae editam de anno 1706. *Summ. responsionis num. 5. quae tanquam in indicatam transacta facit rem notoriam & manifestam. leg. rei judicata ff. de regal. jur. Rot. in Fanc. jurisdictionis 16. Junii 1704. §. Quapropter coram Eminen. Scotto.* Quare &c.